

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átveve:
 Egész évre . . . 16 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 4 „ — „
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre . . . 20 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 5 „ — „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 24 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 6 „ — „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVÁRAD, július 28.

A sziv ünnepe.

Bonum certamen certavi, fidem conservari

Sajátságos viszony van a magasság és melegség között.

Ha szinte tropikus vidéken magas hegy emelkedik, minél feljebb jutunk azon, annál nagyobb lesz ugyan a fény, de annál inkább fogy a meleg, míg végre valódi sarkvidéki flórát találunk a csúcs táján, talán maradványa egy elmúlt jégkorszaknak, talán rideg konvencionális flórája a magasságnak. A csúcs maga pedig rendesen virágtalan, tiszta fehér hideg hóval fedett, melyen meghül a nap-sugár s bár glóriaként övezi a csúcsot, fagyát meg nem olvasztja.

Lent a völgyben minden csupa apró virág, szín és illat, maga a költészet, feljebb hatalmas erdő kapaszkodik a sziklákba, csupa erő hatalom, még feljebb rideg fenyők állanak szabályos merev rendben egy rónáig, míg azon felül csak csuszva juthat feljebb a fa, meglapulva a földön, fejét fel nem emelve.

De néha itt is akad egy egyenesen álló erős, viharral, hógörgeleggel dacoló fa, melynek küzdelmét az elemekkel még a rideg anarchista tudós, Elié Reclus is szinte költeményben magasztalja. Ez emelt törzsszel áll. Ágai megkötik a meleget nem a maga számára, hanem hogy apró virágok nyiljanak védelme alatt. Egész kis kert a rideg magasságban e fa körül,

mely egyenesen áll a kúszó törpék között. Az élet is ilyen.

Lent az apró embereknek van idejük érezni, szeretni, hisz egyéb köre sincs életüknek, feljebb csak az ambíció viszen, mely sokszor kénytelen szivére lépni, hogy magasabban álljon a feje s még feljebb, sokszor csak csuszva-mászva jut, vagy a szél hordta fel maga fáradsága nélkül s ha ott megállani nem tud, meglapul legalább, hogy helyben maradjon.

De a legfelsőbb régiókban is akad olyan ember, ki becsületes munkájával jutott a magasba, ki szivét nem tekintette tehernek, mely a kúszásban akadályozza, hanem magával vitte mint delejtűt, mely a tévedéstől óvja s az ilyen ember a magasságban is meleget visz a fénybe, meleget, melyet magasabb helyéről nagyobb körben áraszt másokra.

De ha emelt fővel áll valaki a magas pozícióban, erős legyen, mert fenn viharok dúlnak, mit nem ismernek a völgyben s vagy a vihar, vagy a merész fa török meg, ha összetalálkoznak.

Nagy állásu, nagy lelkű embereknek nehéz küzdelmeik szoktak lenni.

* * *

Debreczen városa ünnepet ül ma. Egy főpápnak jubileumát ünnepli. *Wolafka* püspök nevét viszhangozzák az utcák, az ünnepi termek s a szegények kunyhói.

És ez az ünnepély nem mondva csinált, nem pressziószerűtlen műlekedés, hanem természetes válasz a *Wolafka* püspök működésére.

Megragad az emlékezés és visz ellenállhatlanul.

Egy minden tekintetben kiváló főpapot látok.

Külső kinézése a legszerencsésebb, mert azonnal megnyer, modora lebilincsel. Hangja tisztán csengő, beszédei után országos hírű szónok. Diplomája szerint is tudós, valóban is az. Beszél öt nyelvet hibátlanul, zenében tökéletesen iskolázott, finom izlését temploma kinézése dicséri, szivét az egész város.

Sok talentummal ruházta fel őt az Ur s ő legjobb tudása szerint kamatoztatta, hogy nyugodtan állhasson meg a nagy számadáskor.

Modorával megnyerte messze vidék népét s Debreczent a bucsujárások, a nyílt hitvallások központjává tette, mi által megszilárdította, felbátorította saját hiveit.

Lelkipásztori fáradozása legendaszerű, s ha olyan bámulatos vas szervezete nem volna, azt a rengeteg munkát elbirni, amit ő végez pihenést nem ismerő agilitásával, elbirni egy hónapig sem lehetne.

De a belső lelkipásztorkodáson kívül mindenre kiterjeszti figyelmét, amiből szellemi vagy anyagi téren áldás fakadhat.

Vallásos irányú társulatokba tömörítette hiveit, hol fel enged a rangkülönség ridegsége; jótékony társulatot alkotott, mely pár száz kath., református és zsidó családot segélyez évenként s nem mulik el egy ünnep sem, hogy külön gyöngéd gondoskodását is ne éreztetné e szegény segélyezettekkel.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Rigmusok a hétről.

A miniszterelnök nyaral

Szell Kálmán miniszterelnök,
 Rátóton van mostanában,
 Tőri fejét rendeleten,
 De sehogysem sikerül.

Azt szeretné a bölcs elnök,
 Valahogyan elrendelni,
 Hogy mikor ő csetlik-botlik,
 Ne lássa meg senkisémet.

Éjjel-nappal, este-reggel,
 Vért izzadva kombinálgat,
 S maga előtt rémeket lát,
 Nemezisét: a bukást.

Sándorka.

Sándorka, a szerbek királya,
 Gondolt merészet és nagyot.
 Szivében támadt furesa vágya,
 Hej, meglepte a konakot.

Miniszterek sürgő csoportja,
 Könyörög és a könyvét ontja,
 Hogy adja föl a terveit,
 De se szó, se köny nem segít.

A gyermek király bőszen osztja
 Parancsait mindenfele:
 Apját, a szél ha odahozza,
 Csak egyszerűen: ki velem!

Minek törődjék ő a néppel?
 Többet ér egy szerelmes éjjel,
 Mint az sok, tömérdek gond . . .
 — A ki szerelmes mind bolond!

Miniszterek távozása.

Távozik Darányi, mert agrár,
 Fejérváry is megy, mert agg már,

Hogy ki lesz utódjuk tudni nem lehet,
 Nehéz ma kapni minisztereket.

Példa reá a belügyi tárcza,
 Amely gazdáját oly régen várja.

Különben, ha be nem tudja tölteni,
 Szell Kálmán majd e kettőt is átveszi . . .

Kináról.

Kinában semmi újság sincsen,
 A követek már újra élnek,
 Legalább a telegráfdrótok
 Ezt röpitették újra szélnek.

A boxerek sem lázongnak már,
 Tuán herczég elment nyaralni,
 Az egész veszedelem szóval
 S a vérengzés meg minden talmi.

El lehetünk tehát készülvé
 Ilyen hírekre is még onnan:
 »Tuán herczeg a hatalmaknak
 Vacsorát adott a napokban!«

Vagy: »a boxerek mind megtértek
 És olvasókat morzsolgatnak
 S a konzulokat egytől-egyig.
 Kinevezték al-királyoknak.«

Kánikula.

Harminezöt fokos nagy melegben,
 — Igy sóhajt a városok népe, —
 Fürdőre menni volna kedvem,
 De nem mehet, mert nincsen pénze!

Az ő szorgoskodása becses kiegészítője lett bibornok-püspöke jó indulatának s így csakhamar létre jött a zárda, egy minta leánynevelő-intézet, a főgimnázium, mely eddig csak utópia volt, mikhez szívesen járult bőkezűségével a bibornok-püspök, szívesen adta adományait ő maga is.

Az elemi iskolák berendezése mintaszerű, a tanmenet, melyre havonkénti konferenciákban féltékenyen ügyel anynyira renomirt, hogy más felekezet is elment oda tanulmányozni.

És ami fő: szebben és buzgóbban tán sehoh sem vesznek részt az Isten-tiszteletben a hívek, mint az ő plebániáján s a szentségekhez való járulás évenként 8000-et tesz ki.

Ezek adatok és számok, miket száfolni nem lehet.

Jótekonysága határt nem ismer, illetve határa az utolsó krajczárnál van.

Ily magas állásban, ily sok oldalu és eredményes akciónak természetes következménye, hogy a kik nem tudják megbecsülni az értékét, azok irigylük s a kik nem elég nagyok ahhoz, hogy meghajolni tudjanak munkássága előtt, azok nyakára szeretnének lépni.

Most is vegyül némi dissonáns hang az ünnepélybe, — sed alios etiam vidit ventos s ha jubileumán nem zengene hozsannát a hívek serege, a kövek és számok zengenék: — Áldott ki az ur nevében jött, Hozsanna Dávid fia igaz papjának.

Fogadd ünnepelt főpap ez emlékeztetést úgy, mintha tükörbe néztél volna — amilyen vagy, olyat mutat — a dicsőség pedig Istené.

— P—y.

Dr. Wolafka Nándor életrajza.

Igen nehéz dolog életrajzot írni olyan sokoldalu s olyan nagy tevékenységű férfiről, amint Wolafka püspök. Hirlapi cikk keretében pedig egyszerűen lehetetlen. Nem is életrajz akar e néhány sor lenni, hanem inkább csak néhány adat a debreczeni jubileumhoz.

Wolafka Nándor egyszerű polgári családból született 1852. okt. 2., mint a kath. egyház ünnepelt főpapjai közül annyi más. Isten ritka szép tehetségeket oltott lelkébe, melyeket idejében észrevett atyai jószágú pártfogója, mostani bibornok-püspöke dr. Schlauch Lőrincz, ki még mint mercyfalvai illetve gyarmatai plebános felkarolta Wolafkát s magas szellemével irányította kiképzését.

Középiskoláit Temesvárott végezte kitünő sikerrel s bevétetvén a csanádi egyházmegye papnövéndékei közé, b. e. Bonnaz püspök a bécsi Pázmáneumba küldte őt a theologiai tanulmány elvégzésére. A bécsi egyetem theologiai facultásán oly kiváló tehetséget és szorgalmat tanusított, hogy ritka kivételképpen megengedték neki, hogy mint theologus két szigorlatot tehessen.

A Pázmáneumból 1874-ben a sz. Agostonról nevezett felső papképző intézetbe került, hol csakhamar hasonló fényes sikerrel elvégezve a többi szigorlatokat is, alig 24 éves korában megszerezte a theologiai doctoratust. 1876-ban visszakérülvén egyházmegyéjébe a temesvári püspöki irodába került mint igató, majd pedig a papnövéldébe, mint tanulmányi felügyelő és helyettes, később mint nyilvános rendes theologiai tanár és székesegyházi hit-szónok.

Ez időben kezdette meg a szaklapokban irodalmi működését, melyeknek révén neve mind szélesebb körben lett ismeretessé s 1882-ben a budapesti központi papnevelő intézet tanulmányi felügyelője lett, püspöke pedig szentszéki ülnökké nevezte ki.

Budapesten ritka sokoldalu képzettsége, széleskörű műveltsége s ragyogó szónoki tehetsége által csakhamar kedvence lett a legmagasabb köröknek éppen úgy, mint a népnek, mely minden egyes alkalommal seregesen tödült a templomba hallgatni ezt az Isten kedvélől való szónokot. Alig van a fővárosnak temploma, amelyben ő nem predikált volna. Volt olyan nagybőjti és májusi ájtatosság, amikor ő egyszerre két-három cyclust végzett.

De a szószék nem merítette ki tevékenységét, bármennyire igénybe vették is őt a fő-

városi templomok és zárdák. Ott ült óráhszázat a gyóntatószékben, tanított az egyetemen, külön előadásokat a papnövéldében, szorgalmasan irt a lapokba és a folyóiratokba s tevékeny részt vett az egyleti és társadalmi élet minden valamire való mozgalmában.

A kitüntetések egymásután érték: 1883-ban a budapesti egyetemen bekebelezett hittudor, 1884-ben tiszteletbeli pápai, 1887-ben tiszteletbeli cs. és kir. udvari káplán lett, a Szt. István-társulat tudományos és irodalmi osztálya tagjává választotta, majd a Pro Ecclesia et Pontifice ezüst érdemkeresztet kapta.

1889-ben a valóság- és közoktatásügyi minisztériumba nevezték ki *osztálytanácsosnak* s az egyházi ügyek referensének. Egy év múlva már *váraði kanonok* lett, 1892-ben pedig *makáriai cz. püspök*, *Szt. Lászlóról* nevezett *javadalmas prépost és debreczeni plebános*.

Hogy nyolcz esztendő alatt, amióta Debreczenben van, mit tett s mennyit áldozott ez a rendkívüli tevékenységű férfiú? — sokkal ismeretesebb e lapok olvasói előtt, sőt mondhatjuk országszerte, hogysem bővebb ismertetésre szorulna.

A mai debreczeni jubileum tanu reá, hogy nem hiába fáradozott, nem hiába áldozott. Ugy felvirágoztatta a debreczeni katolikus hitéletet és egyleti életet, hogy olyat alig találunk másutt az országban. Annyit juttatott a magyar kultúra és a jótekonyság oltárára, amennyi neki jutott egyházi javadalmaiból.

Méltán jubilálnak a debreczeniek, kik büszkén vallják őt főpapjuknak, de méltán járul az ő jókivánságaikhoz az egész magyar egyház, az egész társadalom.

— Dr. V. Gy.

Wolafka püspökről — ellenségei.

Inom kellene Wolafka Nándor drról, a debreczeni jubláns prépostról.

Inom kellene valakiről, a kit még soha sem láttam másutt, mint csak a szószéken. Ott is csak két izben, egy-egy rövid beszéd alatt.

Hanem az a két beszéd olyan volt, hogy egyszerre feltettem magamban: ezt a férfit meg kell ismernem.

A ki első hallásra így le tudja bilincselni egyházi szónoklattal valakinek a figyelmét s a kit még nem lehetett másutt látnom mint csak a

Harminczöt fokos nagy melegben,
— Így sóhajt sok-sok bájos lányka, —
Hej, férjhez menni volna kedvem,
De nem megy, mert nincs hozomány!

Harminczöt fokos nagy melegben,
— Hangzik a költő sóhajtása, —
Verseket írni volna kedvem,
De eldobják — papirkosárba!

pappjános.

Három próba.

Irta: Mányiné Prigl Olga.

Fenn volt a kerítésen mind a kettő. Két borzos fej; a leány szőke, a fiu barna. Nem lehettek idősebbek tizenkét esztendőnél és teljesen egykorúak, talán éppen egy és ugyanazon hónapban születtek. Ugy emlékszem ezen a réven tartották a barátságot. A leány cseresznyét tépett a fáról s úgy dobta át a fiunak, az meg hűsögesen eltette emléktül a cseresznye magvakat. Olykor egymás szemébe néztek és felkaczagtak. A jó Isten tudja: mit gondolhattak, vagy talán nem is gondoltak semmit, csak örültek egymásnak, mint a hogy örültek a szép kék égnek, a virágoknak. Örültek, ha a Katicza bogárkát fel tudták repíteni s ha véletlen összerétek ujjai, — hát nevettek megint. Valaha, nagyon régen, így élhetett az első emberpár a paradicsomban.

Egy szőke és egy barna fej és tépték a cseresznyét a fáról.

— Eliz! — hangzott egy vékony, kopott hang valahonnan a thurják, orgonabokrok mögöl. Erre mind a ketten leugrottak a kerítésről. Tudtam, ha már Elizt kiál anak, az a kisasszony, — mérgeledött Böske.

De csakugyan jobban is illett neki, hogy: Böske. Alacsony, gömbölyű teremtés volt, pufók, piros arccsal. Kicsi kezei lesültek és olyan erősek voltak, mint a vas. Bizony sok dolgoba került a kisasszonynak, míg a zongora alap-tudományaiába sikerült Böskest beoktatni, sehogy sem akartak ujjai hajlani, hasonlóképen az édes mamájához, a kinek kisleány korában éppen annyit kellett szenvednie, hogy minden zongora-órát keresztül sirt, átkozván magában Lisztet, Beethovent. Azóta is pihent a remekműv, drága jószág úgy, hogy hurjai megpattantak s szögleteibe pók fészkelte magát. Most tizenkét esztendő múltán került csak sorra megint. Jött a hangoló, tudakosan, fontoskodva, jött a nevelő kisasszony, az ő elmaradhatatlan szürke ruhájában, szigoru arccsal. Kopott bőrdíjűt mosolyogva emelte le a kocsis, mondott is hozzá valamit, úgy, hogy a szobaleány nagyot nevette, — nyilván célzást tett: mennyire hasonlitanak egymáshoz a kisasszony és a kofferja; öreg, megviselt mind a kettő.

— Einz, zvei, drei! — hangzott a szalomból a lélekölő munka, mert Böskenek most az egyszer nem sikerült megszöknie. Mi volt neki felkuszni valamelyik fára, hogy a levelei között

elrejtődék, a mig a házban tüvé tettek érte mindent. A mamája még csak nem is haragudott érte. Talán a maga gyerekcsinyei jutottak eszébe.

De hát csak nem mondott le arról, hogy Böskest tovább ne képeztesse. A barátnői sorba dicsekedtek vele: mennyit haladtak a leányaik, konzervatoriumba küldik őket legközelebb. Böske sem maradhatott hátrább amazoknál, s hogy még sem haladt, a kisasszonyt okolták, a kinek azután menni is kellett. És ő felvette keresztjét és ment, ment tovább a Kálvárián . . .

Böske sirva kelt fel másnap. A szemei egészen vörösek voltak s reggelinél nem evett egy falatot sem. A szegény kisasszonyt nézte, a ki sápadtan ült helyén; szájszögletéből eltűnt a szigoru vonás, csak nagyon fáradtnak látszott.

S Böske hozzá fogott tanulni.

Elsőzör győzte meg magát . . . Másodszorra, — óh, az később történt. Sokszor, igen sokszor megjött a tavasz, virághullató akácaival, piros cseresznyéjével és elmúlt a tél is, a farsangi szezon, szemképráztató béli virágaival, tündöklő, csillogó luszterjeivel. Böske nagy leány lett. Három farsangot keresztül tánczolt már és az édes anyja nem nagyított, mikor kérőiről beszélt. Jó parthie számba ment, csinos is volt, ugyan mért ne tetszett volna. De ő benne valahogyan megmaradt egy kis naivitás, egy kevés őszinte érzés gyerekkorából s azért egy szép napon kijelentette, hogy nem megy senki

templomban: az olyan kivételes pap lehet, hogy a legnagyobb érdeklődéssel érdemes utána kutatni.

Nem volt szükségem kutatásra. Csak meg kellett hallanom, a mit az emberek beszéltek. Nem barátai, nem hívei, hanem — ellenségei.

Ezekből ismertem meg Wolafka Nándort.

*

Ugy emlegették nekem mindig Debreczent, mint valami kálvinista Rómát, ázsiai kiadásban, a hol a pápista embert csak éppen türik, a templomjukat alig engedték meg telépitni, a papjaik pedig alig mernek az utcán mutatkozni. Így aztán egy-egy debreczeni ünnepi nagymiséét sem tudtam magamnak másképp elképzelni, mint olyan katakombaszerűen, titkon, elrejtve, csendben, a hová csak óvatosan mernek belépni a hívek.

Nagy volt meglepetésem, mikor három évvel ezelőtt Szent István-napkor Debreczenbe vetődvén, ünnepelőbe öltözött tömeget láttam a katolikus templom felé özönlöni.

Megszóhítottam egy mord képű czivist.

— Ugyan bátyám, hová tart ez a tenger nép?

A czivis sajnálkozva mért végig.

— Na ha még azt se tudja . . .

— Váradí vagyok én, nem debreczeni.

— Ammán más. — Hát a katolikus templomba.

— Csak nem nagymisére?

— Arra jaz. Oszti a debreczeni pápista püspök is prédikál, azt meg én is meghallgatom. Csak szép a szép beszéd.

— Talán bátyám is pápista?

Az öreg egyszerre mérgesen szegte hátra a nyakát.

— Ne csufoljon az ur. Református volt a szépapám is, az az unokám is.

— Miért jön el akkor a mi templomunkba?

A czivis megütődve nézett rám. Gondolkozott, de nem tudott egyéb okot kihozni, mint, hogy:

— Hát — csak!

*

Mise alatt egymás mellett állottunk. Az öreg czivisen látszott, hogy valami furja az oldalát, de nehezebbre esik kimondani. Végre is hozzám hajolt s csendesen fülembe dörmögte:

— Bosszankodni járok én ide. Ha a mi papunk is ennyit dolgoznék, ha neki is olyan hatalmas szava volna, mint ennek la, hát akkor ezen a templomon is székkakas volna. De így álmomban az öreg nagytemplomon is mindig keresztet látok a kakas helyett.

Pár perc múlva hozzátette:

— Majd az unokámból nevelék olyan derék református papot, mint a milyen pápista Wolafka.

*

máshoz, csak . . . no fognak rá emlékezni: a barna fiuhoz, a kinek cseresznyét dobált át a kerítésen . . . A barna fiu akkor tette a szigorlatokat.

Böske kihallgatáson volt a mamánál és megint nem aludt egész éjszaka. A szeméit vörösré sirta megint és nem evett egy napig. Másnap megmondta a barna fiunak:

— Nem lehetek a magáé. Isten áldja meg!

— Isten áldja meg! — mondta a fiu és reszketett. A leány még aznap elment egy multságba. Ott kaczagott, talán tulságosan sokat is kaczagott . . .

Még néhány éjjeli zene, egy-két konvencionális virágokréta s Böske kifogástalan uti ruhában, de könnytelen arczzal, bucsuzott az édes mamájától.

A rózsaszín ruhás falusi kis lányok sóhajtva néztek utána muskális, violás ablakaikból: mi boldogok, a kiknek pénzük van! Oh, ha tudták volna, szegény kis leányok, hogy szívesen cserélt volna veletek!

Harmadszorra? — ez még később történt. Ősz volt, barátságatlan, hideg ősz. Egyhangu szürkés fellegek jártak az égen. A kertben az utolsó rózsák fázva bujtak leveleik közé; a veréb felfujta tollát; didergett.

Magánosan ült a fűtött szobában. Lábat fölhuzta a kandalló párkányára és apró kezeit dörzsölte. Fázott; nem a teste, — a lelke fázott. Már napok óta van egyedül. Az urát csak az ebédnél, a vacsoránál látja, különben mintha

Künn az öreg még egy vallomással könnyített a szívéen.

— Tetszik tudni, ha Wolafka református lenne, hát én rögvést arra szavalnék, tegyük meg debreczeni püspöknek. Pedig az valami! Ha az unokám az lehetne . . .

*

Elbucsuztunk. A polgártárs még egy nagy bünt gyónt meg.

— Csak azt restelem, hogy mikor Wolafkát Debreczenybe tették, én akartam macska-zenevel fogadni. Most egy-egy ilyen beszéde után akár fátyás menetet rendeznek neki s ha primásnak tenének meg, Debreczenyből ki nem ereszteném. Pedig azóta a saját édes lányom is pápista lett.

Most már végérvényesen elváltunk. De az öreg még utánam kiáltott:

— Csak az unokámban reménykedem! Meglássa az ur, mi lesz abból!

*

Én pedig arra gondoltam, mit fog szólni rá a buzgó czivis, ha a reményteljes unokából Wolafka valamikor még katolikus papot csinál?

Ami éppen nincs kizárva.

*

Volt alkalmam a református egyháztanács egyik oszlopos tagjával is beszélni. Rövid idő alatt az egyháztanács dolgai kerültek szóba s a tanács-tag ur keservesen panaszkodott a hívek apadása miatt.

— Aztán mi az oka ennek? kérdeztem.

— Wolafka! Csak Wolafka. Ez az ember hatalmába keríti egész Debreczent. A szegény nép bálványozza a Szent Vincze-egyletért. A középosztályt meghódította a Svetits-intézettel, a hol leányokat nevelik mintaszerűen. A vezéralakokat elbűvöli kellemes modora, mindnyájunknak pedig valóságos imponál az a pihenést nem ismerő tevékenység, melyet egyháza s minden egyes híve érdekében kifejti. Ezt mi nem tudjuk utána csinálni.

— Hát pedig nem lesz annak más módja.

— Dehogyan nem. Kineveztetjük Bánffyval primássá, csak hogy innen elvigyék.

Szerencsére Bánffy rövidesen megbukott. Így maradt Wolafka Debreczenben.

*

Van Debreczenben egy jól ismert uzsorás, aki, miután egy éven át fosztogatta polgártársait, karácsonykor hatvan gyermeket ruház fel tündérléggel. Róla mondják, hogy évközben leszedi felebatyjai ruháit, csináltat belőle gyermeknadrágot s még magának is marad bőven.

Ennek az embernek nagy a pénzvágya, csak a pápisták elleni gyűlölete erősebb annál is. S

mégis az asztalán ott áll Wolafka arczképe. Csodálkozva kérdeztem:

— Hát ez a kép miért van itt?

— Én tettem oda. Egyszer hideg téiben láttam Wolafkát, amint egy cigány rajkót temetett. Szél fújt, az olvadt hóra, sárba csak úgy csapódott a havas eső. A kinek csak egy kis fedél jutott, alája huzódott . . . És a méltóságos püspök nem restelt utolsó utjára elkísérni egy cigány rajkót, a kit még az anyja sem siratott meg, az apja meg talán nem is ismert. Hát azóta van itt a kép.

*

Igy beszéltek Wolafka Nándorról ellenségei. Szeretném tudni, mit szólnak róla barátai?

K. A.

A függetlenségi párt szervezése a fővárosban.

Tegnap este a fővárosnak számos függetlenségi polgára értekezletet tartott, a melyen elhatározták, hogy a függetlenségi pártot Budapest minden egyes kerületében szervezik. A szervezést akképp kezdik meg, hogy minden egyes kerületben lesz a pártnak állandó gyülekező helye, a hol a hónapnak meghatározott napján az elvtársak feltalálhatják egymást. A kerületi szervezkedéseknek az illető kerületbeli polgárok által való megindítására előkészítő bizottság választatik, a mely jogosítva van magát kiegészíteni.

Hetet egy csapásra.

A ki Tapolczán meg lesz választva képviselőnek, az csakugyan elmondhatja a mesebeli hős szabóval: hetet egy csapásra. Nemsokára elérni a jelöltek száma a választókét. Legújabbán a következők jelentkeztek honatya-aspiránsoknak: *Hertelendy* Ferencz zalai nagybirtokos, *Hercegh* Mihály egyetemi tanár és *Vastagh* János tanító. Ez utóbbi a Kossuth-párt jelöltje. *Abaffy* Emil, a néppárti jelölt pedig vigan számolgathatja az egyre szaporodó jelölteket, mert hiszen minél több ellenjelölt, annál kevesebb ellenség.

Az osztrák zavarok.

Tegnap Bécsben minisztertanácsot tartottak, amelyen az összes osztrák miniszterek részt vettek. Dr. *Wittek* közlekedésügyi miniszter már vissza is érkezett Bécsbe. Osztrák politikai körökben élénken kommentálják azt a hírt, hogy a király régi hívét *Gautschot* Ischlben kihallgatáson fogadta és őt a családi ebédre is meghívta. Ezt a körülményt a csehek fölhasználják oly híresztelésre, hogy *Körber* miniszterelnöknek az állása megingott. Azt is mondják, hogy *Gautsch* meghívása után több más is fog következni és amikor *Körber* augusztusban Ischlbe megy, egyuttal több más számottevő politikust fog kihallgatáson fogadni a király. A politikai jelekből ítélők a csehek és a konzervatív pártok közt közeledést konstatálnak, ezenkívül pedig nagy örömmel üdvözlők dr. *Fuchs* ama nyilatkozatait, melyeket legutóbb oly irányban tett, hogy ezek alapján s régi többség megalakítására vonatkozó kilátások megerősödnek.

»Transporthaus.«

Katonák hívják így azt a helyiséget, ahol átutazó nagyobb katonacsapatok egy-egy éjszákára fedél alá jutnak.

Ugy látszik, az osztrák és a román kormány ilyen Transporthausnak nézi Magyarországot a romániai zsidók számára.

Románia kikergette őket. Átutaztak Budapesten Bécsnek. Bécsből — pénzük nem lévén — vissza tolonczolták őket, persze megint Budapesten keresztül. Ott aztán szemben találkoztak egy másik kivándorló csoporttal, mely szintén Bécsnek tartott, azzal a biztos kilátással, hogy tovább nem fognak eljutni. Bécs visszadobja őket Bukarestnek, Bukarest Bécsnek s a dolog vége az, hogy mégis csak Magyarországon vannak.

A Bécsből való visszaküldésnek az az oka, hogy az »Alliance Israélite«-nek, amely Párisban székel, tudomására jutott, hogy a román zsidókat csakis Rotterdamban át lehet Kanadába szállítani, mert a többi kikötő el van zárva előttük. Rotterdamban át pedig csak 150 embert lehet szállítani, úgy, hogy a Bécsben levő 1700 ember elszállítása csak két héten belül történhetne meg. Eddig pedig nem tűrik meg a román zsidókat Bécsben. Ezért az »Alliance Israélite« is beleegyezett abba, hogy visszaküldjék őket Budapestre, ahol pedig szintén nem maradhatnak 24 óránál tovább.

Bécsi távirat szerint a kanadai kormány tudvalevőleg tudatta a bécsi hatóságokkal, hogy nem boc átja be országába a romániai emigránsokat. E távirat eldöntötte a Budapesti levő átvándorlók sorsát. Valamennyiöknek vissza kell térni Romániába.

Ez pedig nem lesz kellemes valamennyire. Ugy hírlík, sok köztük a *katonaszökevény*, ezek most kétségbe vannak esve, félnek a büntéstől.

Ez is azt mutatja, hogy talán nem mind száműzöttek?

De akkor legalább keressenek számukra más Transporthaust!

A kilencszáz éves jubileum.

Az esztergomi ünnepélyek előkészítése serényen folyik, a rendező bizottság naponta ülészik s már megállapította az ünnepélyek főbb kereteit.

A bizottság felhívta a városi lakosságot, hogy házaik feldiszipítése és a kivilágítás fénye iránt jó előre gondoskodjanak. A városháza igen díszesen lesz kivilágítva. Az erkély ajtaja és a két mellette levő ablak három hatalmas transparent által lesz megvilágítva. A középső ablakban a három halom fölött a kettős apostoli kereszt fog lebegni és alul az évszámok, 1000—1900. lesznek láthatók. Balról Szent István kereszteltetése, jobbról az a jelenet lesz látható, amint a koronát a boldogságos Szűznek felajánlja. Az egész kivilágítás acetylenel történik.

Szóval a kormány a középületek díszítésének mellőzését rendelte el, itt pedig a rendelet *tisztelettel félretételik*. A mint hogy nem is érdemel olyan elgyötlenkedett rendelet más sorsot.

A felvonulásra vonatkozólag elhatározták a következőket: A gyülekezés 7 órakor kezdődik. A menet 7 $\frac{1}{2}$ órakor indul meg a Széchenyi-térről. A résztvevők sorrendje csak akkor lesz megállapítható, ha az összes jelentkezések beérkeztek. A gyalogmenetet a fogatok zárják be, főszékesegyházba csakis belépő-jegyekkel lehet majd bejutni. Különös figyelmet fordít azonban a rendezőség arra, hogy az érkező idegenek lehetőleg helyet nyerjenek a bazilikában. A jegyeket a rendezőség fogja a városházán kiosztani. Határozatba ment egy ünnepi emlék-jelvény készítése. Mindenkinék, aki a felvonulásban részt óhajt venni, el kell látva lennie ily diszjelvényvel. A diszjelvény 5 koronásaink

nagyságában hazánk nagy czimerét tünteti fel tüzemailban a következő körirattal: Balról: Istenünk. Jobbról: Hazánk. Alul: Esztergom, 1900. aug. 25.

A jubileummal kapcsolatos a Szent-Háromság-szobor ünnepélyes leleplezése is.

A jubileumi ünnepségeken való részvételüket legutóbb a következők jelentették be: Vay Dénes báró pozsonyi főispán, Radu Demeter lugosi püspök, Szabó János szamosujvári püspök, Brolly Tivadar pozsonyi polgármester, Kazy János cs. és kir. kamarás, Bars megye főispánja, Kukan Imre érsekújvári polgármester, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, Márkus József Budapest székesfőváros főpolgármestere, Bubics Zsigmond kassai püspök, Horeczky Ferencz báró pozsonyi prépost. A pozsonyi társaskáptalan képviselőiben: dr. Való Simon és Gaibl Sándor pozsonyi kanonokok. Pongrácz Adolf gróf vágyhelyi prépost, Szitnyay József királyi tanácsos selmeczi polgármester, Kuncz Adolf dr. csornai prépost, Thuróczy Vilmos cs. és kir. kamarás, Nyitra vármegye főispánja, gróf Laszberg Rezső Győr vármegye főispánja, Aranyos-Maróth város 15 tagu küldöttsége, János Gyula pozsony-szt.-györgyi polgármester, Rudnay Béla Budapest székesfőváros államrendőrségének főkapitánya.

Egy katolikus hírlapíró.

Irtá: Ponorí Thewrewk István.

Talán még nem egészen szegény Magyarországon katolikusnak lenni vagy katolikussá válni. Igaz, hogy a katolicizmusnak Mária országában szörnyű vétkei vannak: szent István óta a lelket Istenhez emelő vallásosságot, a műveltséget terjesztette, közkinccsá tette a tudást és művelte az irodalmat, pártolta a művészeteket, a szeretet magvait hintette szét, de persze baj, hogy ezek mellett maga is meg mert élni. Büne, hogy erőssé téve egy nemzetet, maga is erősen áll és nem engedi át helyét az őseink vérével áztatott és termékenyített földön prédául az idegenből bevándorlóknak, a kiket természetesen a legszentebb hazaszeretet vezérel közénk. Pedig sokak szerint ez volna a szép, a nemes, a ragyogó, Magyarországot egyedül boldogító — »liberalizmus«.

Am egyelőre csak ne röstelljük, hogy Krisztus hitét valljuk és ne szégyeljük, hogy kilencszáz év alatt éppen a mi vallásunk nyújtotta a legnemesebb lelki tartalmat a magyar nemzetnek. És merjünk még mozogni, a miért még nem egészen szegény Magyarországon katolikusnak lenni vagy katolikussá válni.

Legalább *Bródy* Sándor, nekem különben még gyermekkori kedves barátom, a *zsidó* újságíró, a *Fehér Könyv*-nek hozzám, csak most érkezett *juliusi* kötetében szinte hódolatteljesen üdvözlí, dicséri, sőt dicsőíti a katolikussá vált *Kaas Ivor* bárót, »a magyar publicisták fejlődését«, ahogy ő is mondja. Mária vitézének nevezi, mert igaz vallásossággal katolikus lett és megvédi őt gunnyal, szellemmel a magyar tudományos akadémia bornirtsága ellen, mely megvonta a legérdemesebbtől, Kaas Ivortól a háromezer forintos publicistikai jutalmat.

Tehát ne essünk még kétségbe, hiszen zsidó újságíró kardot emel egy katolikussá vált újságíró mellett, ámbar eléggé különös, hogy kardot kell emelni egy évtizedeken át tartó ragyogó hírlapíró működésért, melynek erkölcsi tisztaságot a szöplőten igazságérzet, ragyogást a valódi költői ihlet kölcsönzött.

A nemzeti pártnak nem volt soha fényesebb tollu vezércikkírója, mint ő. Hírlapírók

és politikusok tőle tanultak írni és beszélni, mert napi műveiben a magyar irályt tösgyökerelességében ragyogtatja s ha ír, olyan az, mint a legnemesebb, a klaszikus páthosz hangján szóló szónoklat.

Bár nemes, ideális költői lelkét számtalan névtelen cikkbe lehelte fölemelőleg, termékenyítőleg; az értelmiség előtt mégis aligha kell tehetségének báját és erejét bővebben jellemezni, hiszen a névtelenség álarca mögött a közönség fölismerte Kaas Ivor báró költői szelid és egyuttal tiszta hazafiságtól tündöklő tekintetét. Mégis, hogy lássák, hogy Kaas Ivor nemcsak most nemrég tért át a szeretet vállalásának hitére, hanem már régebben is velünk érzett; itt közlöm egy részét annak a vezércikknek, melyet a nemes, igazán és nem konvencionálisan »nemes« báró néhány év előtt kérésemre írt, a mikor a »Dunántúli Hírlap«-ot szerkeszteni kezdtem. Ime:

»Más Magyarországot képzeltek egykoron azok, kik szédarabolt hazánk helyreállításán dolgoztak. Más alkotmányt iktattak törvénybe a nagy hazafiak, kik a karok és rendek helyébe a népképviselőket s felelős kormányt iktattak. Más szabadságért harcoltak, kik a csatateren elvérzettek s maguknak örök dicsőséget szerezve, halálukkal a nemzet életét megváltották. Mindezek örökét elrontották amazok, kik felülkerekedve, az államt magukhoz ragadták, hivatalait betöltötték, pénztét fogyaszták, törvényhozását maguk közt kiosztják, a néppel nem törődnek, önkormányzatából kiforgatják, szabadságától megfosztják s liberálisoknak neveztetnek.

Oly pusztítást végeztek ezek husz esztendő alatt a közérkölcökben és közjólétben, melynek nem lehet jó vége. Önző pártoskodásuk első logikai következménye volt annak kijelentése, hogy minden más párt kormányképtelen, egyedül a szabadelvűek jogosultak a kormányhatalomra s minden ezzel járó javadalomra, adókiadásra és beszédre, kinevezésekre és kitüntetésekre s oly törvények hozatalára, melyek nekik tetszők és hasznosak, mások rovására s a nép leigázására. Ez a méltatlanság és pártos önzés okozta már régebb idő óta közéletünk elfajulását, a pártviszályok elmérgesedését, a parlamentben szakadást, a polgárok között visszavonást. De minél inkább romlottak közállapotaink, annál erősebb eszközök-höz nyult az uralkodó párt hatalmának fenntartására, ami természetes is, mert kénytelen volt vele. Minél nagyobb az országban a békétlenség és a viszálykodás a veszekedők rovására, a kormány annál inkább grasszállhat, azaz garázdálkodhatik. Ezt meg is cselekszi. Ezért találta ki az egyházpolitikai reformokat is, hogy az embereket összveszítse s a liberális pártot és kormányt megerősítse. Csakugyan, sikerült neki megháborítani országszerte a felekezeti és nemzetiségi békét.

Aki visszaemlékszik, hogy ennekélte mily teljes vallási béke uralkodott Magyarországon a jogoknak kölcsönös tiszteletbentartásával, a hitelvek és vallási szertartások méltányos szabadságával s az egyházi intézmények állami pártfogása mellett, s meggondolja, hogy ez mily üdvös hatással birt a nemzet társadalmi egységére s az osztályok barátságára, valamint a magyar állam fejlődésére, mely a keresztény egyházak támogatásában hathatós tényező nyert saját nemzeti céljainak könnyebb megvalósítására: aki mindezeket megfontolja, elszörnyűködik a változáson a liberális államférfiak esztelenségén, kik e sokféle hitt és nemzetiségű országban a vallási békét feldulni nem átalították. Ezen bűnös politikájuk magyarázata nem elég indok a felekezeti elfogultság, katolikusok és protestánsok között, mert hiszen a protestáns autonomia régen megszerezte ezeknek vallásuk szabad gyakorlatát és a teljes jogbiztoságot, miért meg is voltak a pántentánis idők óta nyugodva; nem elég indok még a szabadelvű párt önzése sem, bár ettől minden kitelik, hanem hozzá kellett járulni mindezekhez a modern hitelenség fanatizmusának, mely kedvét leli a keresztény hitágazatok tagadásában, a keresztény egyháznak megsem-

misítését tűzte ki céljául, elérkezettnek vélte az időt a vallástalanság forradalmát Magyarországon is megindítani. Materialisták és szkeptikusok a felvilágosodást affektálva, liberálisoknak nevezték el magukat, hogy e czímen és czég alatt a kormánnyal és a zsidóérdekkel szövethessenek. Oly hatalmas volt ezen érdekszövetség, hogy a kereszténységet Magyarországon pillanatra legyőzte. Most ott vagyunk, hogy minden hívő keresztény magát Magyarországon sértettnek, elnyomottnak s jogaiban üldözöttnek érzi, vallását, egyházát, polgári és politikai szabadságát félti.

Ime: e rövid mutatóból is kitűnik; milyen Kaas Ivor irányú politikai és emberi hitvallása, egész lénye.

— Ez a katolikus Kaas Ivor.

Óriási tüzvész.

— Leégett huszáristálló. —

Alig pár nappal ezelőtt égett le a Moskovits Mór szeszgyára, tegnapelőtt és tegnap éjjel ugyanegy háznál ütött ki tűz.

Tegnap délután fél 6 óra tájban ismét nagy pusztítást vitt végbe a veszélyes elem.

Óriási füstfelhő szállott fel a Sztaroveczky-utcán levő régi tűzér-kaszárnya, most huszár szükség kaszárnya hosszú istállójának tetőzetéről.

A laktanyában jelenleg a Brassóban állomásozó I. huszárezred pótkeret százada, mintegy 60 ember, 54 lóval van elszállásolva.

A tűz kiütésekor a huszárok a Körözsőn voltak fürdeni s csupán 4 huszár és Gräberdinger őrmester volt a laktanyában.

A tűz kiütése után az őrmester a huszárokkal a lovak mentéséhez látott. Csak úgy tudtak bemenni az istállóba, hogy a fejüket pokróczokkal védték a lángok és a hőség ellen. Igyekezetüknek azonban sikerült az összes lovakat kihajtani s ezek vad futással száguldottak a városban széjjel.

Ekkor már Zeke Ferencz városi irodatiszt, tűzoltó tiszt, Farkas Lajos városi kézbesítő behatoltak a laktanyába, s az őrmesterrel a raktár felfesztéséhez láttak, annál inkább, mert itt mintegy 10.000 darab éleleltény is volt, a ruhaneműeken kívül. Nagy küzdelemmel sikerült mind megmenteni.

Már a tűz teljesen elharapódzott, mikor a tűzoltók megérkeztek s hozzá láttak az oltáshoz. Igen megrovandó azon eljárás, hogy a laktanya udvarán nem lehetett a vízvezeték használni, mert a tűz kiütésekor el volt zárva.

A hatalmas istálló tetőzetén, bár nagyon kevés széna és szalma volt felhalmozva, a tűz pár perc alatt végig futott s a legnagyobb veszélyvel fenyegette a környéket. Különösen a nagykut-utcai Miskolczy-ház és a szomszédos Farkas-ház volt nagy veszélyben.

A honvéd-laktanyából az összes honvédek megjelentek a tűznél, a hol ezernyi és ezernyi nép verődött össze később, mikor már a harangokat is félreverték.

Beóthy László főispán, továbbá az összes főbb katonai méltóságok ott voltak a veszedelem színhelyén.

Este 8 órára teljesen eloltották a tüzet, vagyis az istálló teljesen leégett.

A kibocsátott lovak közül egy futás közben az udvaron elesett s a lábát törte. Csakhamar leszurták. Egy másik fiatal ló felborított egy vizes hordót s a szügyit erősen megsértette, míg egy harmadik ló az ablakrostélynak ugrott s az orrát törte össze.

A többi elfutott lovat később fogdosták össze.

A mentésnél két huszár is megsérült; a nyakát összeégették a lángok.

Ha a közzeli házakat meg nem védik a lakosok, rengeteg veszedelem keletkezhetett volna a tűzből; már több helyen tüzet fogott a szomszédok színje, palánkja, de eloltották.

A huszárokat és a lovakat azonnal a Nemzeti-híd közelében levő régi huszár-laktanyában helyezték el s hir szerint nem is építik fel az istállót.

Különben a környék lakosságát állandó rettegésben tartotta ez az istálló s el vannak bátorozva, hogy minden lépést megtesznek az istálló esetleges felépítése ellen.

A tűz keletkezését nem tudják megállapítani. Annyit tudnak, hogy az istálló a háta mögött levő szűk sikátor felső részén gyuladt ki. Itt nem lehetett kellőleg ellenőrizni az épületet. Csak nem régen is, két csavargót találtak az istálló udvarán, akik kedélyesen tanyáztak az istálló padlásán a szalmában. A tetőt kibontották s úgy hatoltak be a padlásra.

A kánikula.

— A múltban, a jelenben és a jövőben. —

Kétezer év előtt.

A nap lebukott az Olimpus mögé. Árnyék borul Athéne utcáira, de azért izzó a levegő. S még is csodálatos, senki nem panaszkodik a kánikulára.

Miért?

Ennek egyszerűen a divat az oka. A szép Afroditék és Helénák csak áttetsző, lengő fátyol-lepelbe voltak burkolva, hó karjuk szabadon vált ki a selymes szövethől. Nem hordottak katlanszerű vállfüzőt, égető lakktopánt, sem tollas nehéz kalapot és azért természetesen nem is érezték úgy a forróságot.

A férfiak is hasonló szabadsággal öltöztek.

Hol van a morál — kérdik.

Uraim, hölgyeim, nem csupán a ruha teszi az erkölcsöt!

Évának csak fügefalevele volt, mégis igen becsületes asszony volt.

A jelenben.

Kihuzódunk a hegyek közé, mégis azt hisszük, hogy a Sahara kellő közepén bolyongunk, olyan borzalmas a melegség. Déltájban csak néhány szárnalmas alak lézeng az utcákon s a bérkocsisok a sarkokon úgy izzadnak, mint egy viziló.

De azért nézzük meg az emberek öltözetét. Az asszonyok viselik a legujabb divat nyűgét, amely nyakig érő derekat, szoros fűzőt, utzaseprő aljat, izzasztó kalapot kényszerít rájuk. A férfiak is teljesen beburkolják minden részüket.

Melyik asszony merne egyetlen lepelbe burkolva végigsétálni az utcákon? Melyik férfi merne fürdőruhában a korzón sétálni?

Ugy-e senki? A kánikula ellen való védekezés mindössze jeges-italokból áll, a mi vajmi kevés enyhét ad.

Ha egy gavallér, például, uszónadrágban merne megjelenni törzskávéházában, akkor a rendőrség menten hüvösre tenne.

Próbálják meg uraim, legalább hüvösre kerülnek.

Ezer év múlva.

2900. július 29-ike. A nap forrón süt. Bliktril föl sem veszik az emberek.

A meleget sokféleképen lehet elhárítani. Ime:

1. A repülőgép. A repülőgépre ráül az ember s a szélesded levegőben is olyan légáramlatot idéz elő a gyors száguldás, hogy kénytelen felöltöt venni magára.

2. Az elektromos jégkészítő a mellényzsebben. Egy pillanat alatt megfagyaszlja az izzadságot.

3. Magnetikus ciklón. A test delejességét egy készülékkel a föld mágnességével ellentétes keringésbe hozni, a mi a levegőben olyan zavarokat idéz elő, hogy valóságos ciklón támad.

4. A fénytörő kos. A tüzes napsugarakat egy üveglapból konsturált kristálylappal el lehet téríteni utjokból, úgy, hogy az embert nem éri a veszedelmes nyilak.

5. A töltött lapda. Ha egy cseppfolyós levegővel felt lapdaszelepet kinyitja, olyan erősen lehül a levegő, hogy a lég nedvessége hó alakjában hull a földre.

6. A katarakta-sapka. Két részből áll; egyik rész hidrogénnel van tele, a másik oxigénnel. Egy villamos szikrával, amelyhez külön kis készüléket hord magánál az ember, vízzé egyesül a két elem s egy csap megnyitása után hideg zuhany szakad az izzadó polgárra.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

Július 29. Honvédegylet gyűlése.

Július 29. A huszárezred löversenye az iklódi pusztán.

Július 31. Vadász-társulat közgyűlése.

Aug. 4. A v-velencei Népkör táncszestélye Karger Sándor vendéglőjében.

Augusztus 5. A »Réti Népkör« táncszestélye saját helyiségében.

Augusztus 5. A 48-as Népkör nyári mulatsága a Karger-vendéglőben.

* Eljegyzés az uralkodóházban.

Az uralkodóházban ismét örvendetes esemény van. Péter Ferdinánd főherceg, királyunk legfelsőbb beleegyezésével, jegyet váltott Mária Krisztina szicíliai Bourbon hercegnővel, Alfons szicíliai Bourbon herceg, casertai gróf és Antónia szicíliai Bourbon hercegnő leányával. A hivatalos lap mai száma is hirül adja az eljegyzést a következőkben:

„Péter Ferdinánd főherceg ur ő császári és királyi Fensége ő császári és apostoli királyi Fenségének legfelső beleegyezésével jegyet váltott Mária Krisztina szicíliai Bourbon hercegnő ő királyi fenségével, Alfonz szicíliai Bourbon herceg casertai gróf és Antónia szicíliai Bourbon hercegnő ő királyi fenségek leányával.

* Bucus a Szent László-templomban.

Nagyvárad ősi templomában ma, vasárnap lesz megtartva a bucus. A Szent László tiszteletére épült régi székesegyháznak 1723. évben épült fel a szentélye, 1733-ban be lett fejezve a hajó építése is, de toronyt csak később kapott. 1756-ban Urunk menyemenetele napján szentelte fel Forgách püspök a templomot, de a bucus napjával augusztus 1-ő vasárnapját rendelte el, mely napra 40 napos bucus eszközölt ki. A templom-ünnep 9 órakor predikációval veszi kezdetét, melyet Krisztik János káplán fog tartani, utána pedig Bunyitay Vincze apátkanonok ünnepélyes nagy misét tart. A templomszentelési ünnepre a közeli falvakkól processióval jön a nép.

* Utadó lajstromok közszemlén. Nagyvárad város összes városrészeire, továbbá az idegen szőlőtulajdonosokra vonatkozólag készített s a végérvényesen megállapított százalé-

ban kivetett utadó egyénekenkénti kivetési lajstromok az 1890. évi I. t.-cz. 23. §-a rendelkezéséhez képest a városi adóhivatalnál (régii kisvárosháza) és pedig az I. kerület — Olaszvárosrész — kivetése a 7-ik, a II. kerület — Ujváros és Külváros — kivetése a 2-ik és a III. kerület — Váralja, Velence, Csillagváros és a hegyei lakók — kivetése a 4-ik számú hivatalos helyiségekben f. évi július hó 30-ától f. évi augusztus hó 15. napjáig terjedő 15 napra közszemlére kitétetnek. Miről az érdekelt adózók azzal értesítettek, hogy ezen egyénekenkénti kivetési lajstromokat megtekinthetik s a netalán sérelmesnek tartott kivetés elleni felszólalásaikat f. év augusztus hó 10-ig Nagyvárad város közigazgatási bizottságához beadhatják. Nagyváradon, 1900. évi július hó 18. Dr. *Bulyovszky József*, polgármester.

* **A József-ezred mozgósítása.** Budapestről távirja tudósítónk, hogy egyik esti lap azon hírt közli, hogy a *nagyvárad* 37. *József-ezredet* mozgósítják s erre nézve már ki is adták a mozgósítási parancsot. A mozgósítás azonban, a lap híre szerint *nem a miatt történik, hogy az ezredet Kinába vinnék, hanem Szerbia miatt*, mivel Sándor király házasságát az európai uralkodók már előzetesen tudták, s attól tartanak, hogy Szerbiában nagyobb bonyodalmak lesznek. A budapesti gyalogezred tartalékosai is felszólítást kaptak, hogy ne távozzanak a főváros területéről. Azt hisszük, hogy ez a hír is csak olyan kombináció, mint a melyek a József-ezred mozgósításáról már két hét óta szárnyra keltek.

* **A medvetánczoltató szerencsétlensége.** Nagy szerencsétlenség történt a minap moldovai Liszkovecz községben. *Szaracsu* Vendei medvetánczoltató két maczkójával járt a faluba, a ki a nagy melegben a medvék tánczoltatásával mulattatta a közönséget. Azonban az egyik maczko a nagy hőségben felmondta a szolgálatot, a miért a gazdája alaposan elverte. A verésre az állat annyira felbőszült, hogy az orrába fűzött lánczot eltépte a védtelen gazdát pedig földre teperte. A nézőközönség rémülve menekült és a szegény ember segítségére senki sem sietett. A medve teljesen öszemarczingolta a szegény embert s csak mikor már halott volt, tették ártalmatlanná.

* **A megyei hidak építése.** Tegnap délelőtt volt az árlejtés a Biharvármegye székházában a less-tenke-beéli megyei uton szükséges hidak építésére. A kikiáltási összeg 29,000 korona volt. A legelőnyösebb ajánlatot *Incze Lajos* vállalkozó adta be, aki a kikiáltási összegből 3.8 %-ot engedett.

* **Emberhalál hamis szarv miatt.** Bogár István szomorú esete tartja izgalomban Miniszter lakosait, kik nemrég még jót nevettek a szegény ember ama turpiságára, a minek később áldozatul esett. Bogár István marhákkal kereskedett s mint ilyen ismerték is az egész Alföldön. A legutóbbi szentesi vásáron történt, hogy Bogár meglátott egy szép tehenet, a mit árultak, de a tehennek nem volt szarva, emiatt aztán a vevők elkerülték. Bogár gondolt egyet, megvette a szarvatlan tehenet potom áron s hazavezettette. Otthon aztán a tehennek hamarosan szarva lett. Bogár ugyanis szerzett két gyönyörű tehénzarvat s aztán azokat feiragasztotta a tehen fejére. Mikor aztán a tehenet így feldiszipeltte, a mult vasárnap kivette a vásárra. Itt aztán a szép szarvu és szép állású tehenre özönlöttek a vevők s Bogár boldog volt, amikor a tehenért már kétszeres árat is ígérték. Végre egy szentesi ember vette meg a tehenet s el is vezette. Bogár pedig boldog mosolylyal vágta zsebre a 140 forintot, mit a tehenért kapott. Palotás Imre volt a vevő, a ki a tehenet megvette. Mikor hazazért vele a

tehenet sehogysem tudta bevezetni az istállóba. Ekkor kötelet kötött a tehen szarvára, hogy annál fogva bevonszolja. De alig hogy a kötelet megrántotta, a két szép szarv leesett s ő pedig hanyat vágódott. Palotás ekkor vette észre, hogy be van csapva. Felkereste Bogárt és a pénzt vissza követelte, mit Bogár vonakodott vissza adni. Ebből azután vitatkozás, majd verekedésre került a dolog, miközben Palotás ugy fejbe ütötte Bogárt, hogy az rövid idő alatt a sérülés következtében meghalt. A csendőrség elfogta a gyilkost és bekísérték a törvényszékhez. A szarvatlan tehen pedig most még Palotás istállójában várja a további sorsát.

* **A bosszu áldozatai.** A Varsó melletti *Siedlecz* kormányzósági területen szeuácziós gyilkosság történt, melynek hat áldozata van. Egy *Swinczika* nevű asszony nemrég pörben állott a *Wiszinszky* családdal, a melyet elvesztett. A pörvesztes asszony borzasztó bosszút forralt a nyertes család ellen, sőtét lelke gyilkosságra vitte, melyet sikerült is végrehajtania. A multkor délelőtt ugyanis a gonosz asszony kileste az a kalmat s mikor senki sem volt a konyhában, a tűzhelyen levő ételbe mérget szórt. A család délben gyanútlanul költötte el az ebédet. Délután az egész család nagy gyomorbántalmakat érzett, mely borzasztó fájdalommal növekedett. A szerencsétleneken már nem lehetett segíteni s nemsokára kimondhatatlan kínok között mind a hatan meghaltak. A tettes csakhamar kiderült és a gonosz méregkeverő nő sőtét börtönben várja embertelen tettének a méltó büntetését.

* **Uj ebzárlat.** A multkor megirtuk volt, hogy városunkban egy eb két embert mart meg. A boncolás kiderítette, hogy a kutya veszett volt, ennél fogva *Rimler* Károly rendőrfőkapitány újabb ebzárlatot rendelt el, mely most az egész városra kiterjeszkedik.

* **Bérkocsi díjak a lóversenyre.** A Vilmos-huszárezred által ma Iklódon megtartandó lóverseny alkalmából a rendőrség a bérkocsik díját a következőképen állapította meg: Az egyfogatu bérkocsik díja egész délutánra 8 korona, a kétfogatos kocsi pedig 12 korona.

* **A cséplés áldozatai.** *Szereb-Szent-Péteren* folyó hó 24-én *Reder Ferencz* gépészt, a ki a mozgásban lévő gépeken valamit igazítani akart, a gép szija elkapta s magával vontatta a cséplőgép kerekéi közzé, hol szörnyet halt. Mire a gépet megállították, a szerencsétlenül járt gépésznek csak összeroncsolt holttestét tudták a gép közül kihuzni. — A *nagybecskereki* határban is hasonló szerencsétlen történt: *Rozner* Ervin földhírtokos uradalmában csépeltek s a cséplőgépénél *Joszics Jován* volt alkalmazva, mint etető. *Joszics* munkaközben egy feloldatlan buzakévet dobott be a gépbe, amittől aztán torlódás támadt, mikor észrevette *Joszics* a hibát, utánna kapott a kévének, hogy azt szétoldja, e közben azonban a cséplődob elkapta *Joszics* kezét s az egész embert belerántotta a dobba, hol végtagjai teljesen szétroncsolódtak. Nagy nehezen sikerült a gép közül kiszabadítani, de utána pár percze meghalt. — A harmadik szerencsétlenségnek két fiatal leány esett áldozatul. *Melenczén, Vojnovisc* Vládó birtokán most a gabonát csépelik. Fent a cséplőgép tejejn két leány dolgozott, *Vukasin Szavéta* és *Peresztjin Mara*, akik az etető kezébe adogatták a kévéket. Egyik buzakazalnak a cséplését végezték be, amikor a két leány a cséplőtetején szétszóródva volt gabona összeserzésével foglalkozott. E közben a mozgásban levő gép elkapta az egyik leány szoknyáját és berántotta a dobba, a másik leány utánna kapott a pajtásának, miközben megcsuszott és ő is beleesett a dob közé. A gépet megállították, de már akkor *Vukasin Szavétának* mindkét lába és egyik keze, *Peresztjin Marának* pedig az egyik lába és egyik karja volt leszakítva. A két leány elvérésk következtében másnap meghalt. A vizsgálat mind a három esetben kiderítette, hogy a szerencsétlenséget vétkes gondatlanság idézte elő.

* **Modern virágrege.** A potsdami császári palota kertjében egy pázsit szélén egy marguerite virág nyílt egymagában. A trónörökös, a ki rendkívül szereti ezt a virágot, egy katonát állított a virág mellé, nehogy valaki leszakítsa és naponta arra sétált, hogy meglássa, mit csinál az ő árva virágszála. A kis virág pedig hálálkodva hajlongott feléje, mintha azt akarta volna mondani:

— Köszönöm, uracskám, hogy gondomat viseled!

Egy napon az egyik kis hercegnő arra sétált és le akarta szakítani a virágot, de a katona nem engedte. A kis hercegnő elpanaszolta a dolgot édes apjának, a császárnak. *Vilmos* császár azonnal kiment a parkba kis leányával együtt és azt mondta az őrt álló katonának:

— Ha a trónörökös felelősségre von a virág miatt, mondd, hogy egy katonatiszt tépte le, — azzal letépte a virágot.

Kis idő mulva arra ment a trónörökös és dühösen kérde, hogy hova lett a virág.

— Fenség, letépte egy katonatiszt!

— Mondtad neki, hogy én megtiltottam?

— Mondtam, de azt mondta, hogy nem törődik vele.

— Megismernéd azt a tisztet?

— Meg?

— Azonnal keresd meg és mondd meg neki, hogy jöjjön hozzám.

A katona egyenesen a palotába ment és sürgős repportra jelentkezett a császárnál, a kinek elmondta a dolgot.

A császár gomblyukába tűzte a marguerite-virágot és úgy ment a fia elé. Az előszobában azt mondta a trónörökös hadsegédének, hogy jelentse be, hogy itt van az a tiszt, a ki letépte a virágot. A szobából kihallatszott a trónörökös hangja.

— Er soll warten!

A császár egy darabig ott üldögélt az előszobában, míg a dühöngő trónörökös maga elé bocsátotta. Ugyancsak nagy volt ám a meglepetése, mikor belépett a császár, gomblyukában a virággal. Katonásan összecsapta a lábait és így szólt:

— Hadnagy ur, én téptem le a virágot!

— Ah felség! . . . papa . . . bocsánat, én nem tudom . . .

— Sebaj, hadnagy ur, csak arra akarom figyelmeztetni, hogy Kinában szükség van a katonákra . . . nem arra valók azok, hogy virágot őrizzenek.

Azzal sarkon fordult és otthagya a falképnél az álmélkodó trónörökösöt.

Kinai háboru.

A háboru mai állásáról a következő távirataink szólnak:

Az oroszok előnyomulása.

Pétervár, július 28. (Saját tud. távirata.) *Gradekov* tábornok jelenti *Khbarovszk*ből 26-iki kelettel: *Szakhirav* tábornok egy 200 főnyi csapata e hó 2-án elérte a lausii örséget a *Szungarisz* folyó balpartján. A *Gazimur* gőzös ágyuzni kezdte az impanii erődöt. A kinaiak kisebb csoportokra oszlottak és végül Észak felé menekültek. Három versztnyire Északra, partra szállítottak egy századot *Alexejev* tengernagy csapataiból. Az oroszok temérdek fegyvert, papirost, okmányt és pecsétet találtak. A lausii erődöt lerombolták és a házakat felgyújtották. A Lausitól Északra levő *Ajuti* falu lakossága megszökött, de előbb kifosztották az *Odessa* gőzhajó csolnakjait. Egy uzuriai kozák szotnyát *Ajutiba* rendelték, hogy az ottani kinaiakat lefegyverezze. A kozákok üresen találtak a falut. Az aigunni erődöket felgyújtották. A kinaiak házaikat tűzserg és gyalogság tartja megszállva.

Ujabb hírek az orosz hadseregből.

Pétervár, július 28. (Saját tud. távirata.) *Ivanov* tábornok jelenti *Taskend*ből 26-iki kelettel: A fucsangi orosz konzul jelentése szerint a posta nagyobb biztonság okáért kina;

területen csak nappal közlekedik. A kínaiakkal való hivatalos érintkezés kielégítő és hazug hírek terjesztése tilos. Szujdunban nagyobb a nyugtalanság, mint Fucsangban. A kirgizeknek megparancsolták, hogy az Ili folyónál gyülekezzenek. A vartalinszki kalmukokat fölfegyverezték.

Livanov tábornok jelenti 23-iki kelettel: Az Amur-vidéki kozák lakosság és a proimorszkii polgári lakosság fegyvereket és töltnyeket kapott.

Vaszievics tábornok jelenti 26-iki kelettel: Orlausz tábornok e hó 3-án elrendelte, hogy egy század védőrség Abajadajtu felé menjen és hogy a kínai vasut mérnökei a határszélről kiindulva megkezdjék a munkát. A versenndinszki ezredet a Deilainor tó felé küldték.

Gozievski tábornok jelenti 24-iki kelettel: Zabajkalszából Blagovescsenszkebe érkeztek az első segédcapatok. A többi csapatot sürgősen Szejetenszkebe dirigálták.

Szvajagin mérnök a pograncsnotai állomásról e hó 25-éről a következő táviratot küldte a pénzügyminiszternek: A keleti különítmény Ekhonál csetepatéba keveredett a kínaiakkal, a kik közül 200 ember elesett. A kínaiak között nagy a rémület. A munkások és a lakosok szöknek. A hivatalnokok mind állomásaikon vannak. A vasuti forgalom Gjodenkovo és Mureni között meg van zavarva. 10.000 kínai munkás elszökött. Kharbinnál szintén megszakadt a vasuti összeköttetés.

A kereskedelmi miniszterium hivataloz közlönye jelenti: A manduriai orosz különítmény-nél fogytán van a lővőszer, ami kétségessé teszi a további előnyomulást a kínai csapatok ellen. Ellenben meglehetősen sikerül az északi kínai csapatokat a déliektől elszigetelni.

Dsalindából jelenti 25-iki kelettel: Öt gőzhajó az Amur folyón lefelé Blagovescsenszkebe viszi Szubotisz tábornok csapatait.

Nyílt felhívás az idegenek ellen.

London, július 28. (Saját tud. távir.) A Reuter-ügynökség jelenti Hongkongból: Annak a szállítóhajónak a parancsnoka, a mely Kantonban köszönet vesz föl, kijelentette, hogy azonnal Sanghaiba megy, hogy visszahozza Li-Hung-Csangot. Kantonban mindenféle falragaszok vannak, a melyek fölszólítják a lakosságot, hogy *lázadjon föl, ölje meg a kínai hivatalnokokat és az idegeneket*, Sannien városrészt pedig fosztogassa ki és hamvassa el. Egyelőre Kantonban még nyugalom van. A Buffalo nevű amerikai czirkálóhajó Colomboból és a Mohawk angol czirkáló hajó Aucklandből ide érkezett.

Uj francia tábornok Kinában.

Páris, július 26. A Journal szerint Toyron tábornok augusztus 12-én Kinába megy, Dodds tábornok pedig, akit Indokina fő kormányzójává neveztek, ki augusztus 26-án ntazik állomására.

Élnek.

London, július 28. (Saját tud. távir.) Washingtonban a külügyminiszterium bizonyítékkal rendelkezik, hogy a Conger táviratok meg lettek hamisítva. A Tribune a következő táviratot kapta: A követek élnek, életük biztonságban van.

Nem élnek.

Budapest, július 28. (Saját tud. távir.) Londonból érkezett táviratok szerint az ottani lapok külön kiadásokban jelenti,

hogy a pekingi követeket egytől-egyig megölték a kínaiak.

Igazságszolgáltatás.

A szép asszony váltói. Terényi Irma ellen, a ki egész sereg becsapott udvarló és még nagyobb csomó hamis váltó hátrahagyásával eltűnt a fővárosból, az utolsó időkben sűrűn emeltek panaszokat. Ha meg nem szökik, bizonyos, hogy hamarosan letartóztatják volna. Csak nemrég is megtörtént volna ez, a mikor egy 8000 forintos váltóhamisítására jöttek rá. A váltót persze ez esetben is, mint rendesen, egy udvarlója nevére hamisította, a ki megbízta volt ügyvédjét a följelentés megtételével. Terényi Irma éj idején felkereste az ügyvédet s addig rimázkodott, míg ez megígérte, hogy ügyfelét rábeszéli szándékának megmásítására. Ez amint térden könyörgött az ügyvéd előtt, úgy tett másnap udvarlójánál is — s a panasz elmaradt. Elég csufosabban csapta be a furfangos asszony egy másik udvarlóját. A vagyonos háztulajdonossal. L. Lőrinczcel ugyanis mintegy 30.000 forintnyi váltót eszkomptáltatott. Ezek a váltók is persze mind hamisak.

A kaszinó becsületbirósága. Nagy feltűnést kellett annak idején az a lovagias affér, amely két fiatal gavallér: Mészáros Tibor és Áldássy Imre közt támadt. Az ügy becsületbiróság elé került s ez a Nemzeti Kaszinóban Halassy Pál tábornok elnöklésével. A bíróság többi tagjai gróf Bethlen András volt miniszter, Ivánka Oszkár képviselő, gróf Vay Gábor és Seh Jenő tüzérkapitányok voltak. Ez az összegű becsületbiróság egy szavazat többséggel Mészáros Tibor javára döntött.

A határozat után Áldássy óvást tett, mert állítólag az egyik becsületbíró Mészárosnak és családjának adója volt. Valahogy úgy is fordult a dolog, hogy a IV. hadosztály tüzérezred becsületbirósága ki is mondotta egyhangulag, hogy Áldássy Imrét diszkvalifikálnak tekinteni nem lehet, illetőleg e határozat nem bizonyítja azt. E döntést megerősítette herczeg Lobkovitz hadtestparancsnok is. Áldássy időközben újra provokálta Mészarost, a ki azonban most is kijelentette, hogy ellenfelét diszkvalifikálnak tartja s ezt levélben írta meg Dessewffy Lászlónak, az egyik segédnek.

E levél alapján a régi ellenfelek most a büntető bíróságnál kerülnek szembe. Áldássy ugyanis följelentette rágalmazás miatt Mészarost. Az érdekes ügyet, melyre a Nemzeti Kaszinóbeli becsületbirákat mind beidéztek tanunak, Szilva Géza bíró szeptember hó 5-én fogja tárgyalni.

S P O R T.

A 7. huszár-ezred lóversenye.

A 7. Vilmos huszár-ezred ma, vasárnap délután 1 órakor tartja lóversenyét az iklódi pusztán.

A verseny programja a következő:

Bírók: Don Miguel Braganzai herczeg, Schwitzer Lajos tábornok, Lovetto Károly altábornagy, Latscher Viktor, bonyhádi Perczel József és Rieger Emil tábornokok, Lössch József alezredes, Kaffka Ignác ezredes, báró Leonhardi Károly ezredes, báró Nagy Gyula őrnagy, Horváth Lajos őrnagy, gróf Breda Viktor kapitány.

Verseny bizottság: Máriássy László őrnagy: gróf Starhemberg Vilmos kapitány, báró Schwaben-Durneiss Gyula főhadnagy, gróf Haller Jenő hadnagy.

Indítók: Chernelházi Chernel Viktor kapitány, gróf Szapáry József kapitány.

Pályafelügyelők: Kirsch Frigyes kapitány, Révész Balint kapitány.

Mérleg: Lindenmayer Ferencz kapitány, gróf Hardegg Jenő főhadnagy.

1. Félvér akadályverseny.

Tiszteletdíjak a négy első ló lovasának, 4 éves és idősebb belföldi félvér lovak számára, melyek 1900. évi április hó 1. óta nem voltak idomár kezében. Távoltság 4000 m. Súly 62 kg. 4 éveseknek 5 kg. engedve. — Lovaknak, melyek egy gát- vagy akadályversenyt nyertek, 5 klg.-mal több. Lovasok, kik nyilvános sik-, gát- vagy akadályversenyt nyertek 5 klg.-mal több. Tét 10 korona fuss vagy fizess. Neveztek 21-en.

2. Altisztek vadászversenye.

Tiszteletdíjak az öt első ló lovasának. — Századonként 2 altiszt, 1 altiszt az utász szakaszból. Lovagolandó a master után.

1. század	— —	sárga szalag.
2. »	— —	zöld »
3. »	— —	kék »
4. »	— —	veres »
5. »	— —	fehér »
6. »	— —	szürke »
utász szakasz	— —	rózsaszín

3. Tiszti szolgálati lovak akadályversenye.

Tiszteletdíjak a 4 első lovas számára. — Távoltság 3200 m. Súly 72 klg. Lovak, melyek egy tiszti akadályversenyt, vagy tiszti vadászversenyt nyertek, ki vannak zárva. Lovagolandó a tulajdonos által. Tét nélkül. Neveztek 15-en.

4. Gátverseny.

Tiszteletdíj a 4 első lovasnak, 3 éves és idősebb lovak számára, melyek 1900. április 1. óta nem voltak idomár kezében. Távoltság 2400 méter. Súly 3 éveseknek 60 klg., 4 éveseknek 69 klg., 5 éveseknek és idősebb 71 klg., belföldi félvérnek 5 klg. engedve. Lovak, melyek egy sik-, gát- vagy akadályversenyt 2000 korona értékig nyertek 5 klg.-mal, ezt meghaladó értékben 8 klg.-mal többet. Lovasok, kik sik-, gát- vagy akadályversenyt nyertek, 2 klg.-mal több. Tét 20 korona, fuss vagy fizess. Neveztek 20-an.

5. Huszárok vadászversenye.

Tiszteletdíjak az öt első ló lovasának. Századonként 2 huszár, 1 huszár az utászszakaszból. Lovagolandó a Master után.

1. század	— — —	sárga szalag.
2. »	— — —	zöld »
3. »	— — —	kék »
4. »	— — —	veres »
5. »	— — —	fehér »
6. »	— — —	szürke »
utász szakasz	— — —	rózsaszín-szalag.

6. Tiszti szolgálati lovak akadályversenye.

Tiszteletdíj a 4 első ló lovasának. Szolgálati lovak részére. Távoltság 4000 m. Súly 72 klg. Lovak, melyek egy tiszti szolgálati lovakon lovagolt akadályversenyt vagy tiszti vadászversenyt nyertek, 3 klg.-mal több. Több ilyen verseny nyerője 5 klg.-mal több. Tulajdonos által lovagolandó. — Tét nélkül. Neveztek 9-en.

7. Nagy akadályverseny.

Tiszteletdíj a 4 elsőnek 4 éves és idősebb lovak számára, melynek 1900. április hó 1-étől nem voltak idomár kezében. Távoltság 4800 m. Súly: 4 éves 68 klg., 5 éves 73 fél klg., 6 éves és idősebb 75 fél klg. Gát- vagy akadályverseny nyerője 200 korona értékig 5. ezt meghaladó értékben 8 kilogrammal több. Belföldi félvér lovaknak 2 klg. engedve. Lovasok, kik nyilvános sik-, gát- vagy akadályversenyt nyertek, 2 klg.-mal több. Tét 20 korona, fuss vagy fizess.

MULATSÁG.

A 48-as népkör mulatsága.

A nagyvárad 48-as népkör augusztus 5-én a Karger-féle nyárimulató helyen tartandó mulatságra a meghívókat szét küldötte. A rendezőség felkéri azokat, akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak — sziveskedjenek Milibák József bizottsági elnök urhoz fordulni. — A rendezőség buzgólkodik, hogy-e mulatság igazi magyaros mulatság legyen, hol úgy a fiatalok, mint az idősebbek kellemesen érezzék magukat. Az elő jelek arra mutatnak, hogy-e zárt, családias jellegű mulatság sikerülni fog.

A Réti Népkör mulatsága. A nagyvárad Réti Népkör folyó augusztus hó 5-én saját kényelmes kerthelyiségében tekeverseny és tombola játékkal egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj: Személy-jegy 1 korona. Családjegy 2 korona. A tiszta jövedelem részben a kör könyvtárának gyarapítására, részben pedig a szegény gyermekek felruházására fog fordíttatni. Tánc kezdete este 8 órakor, mely alkalommal Kárándi Jóska bandája fogja a zenét szolgáltatni. Izletes ételekről és italokról gondoskodva van. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a következő vasárnap fog megtartatni.

A v. velencei Népkör táncestélye. A várad-velencei Népkör augusztus hó 4-én a Karger Sándor nyári vendéglőjében táncestélyt rendez. Meghívókat nem bocsátanak ki.

SZINHÁZ.

Szini növendékek előadása.

Rákosi Szidi színész-iskolájának nagyvárad 5-ös és 9-ös a Fekete Sas nagyertermében fényes színelőadást rendeznek. A próbák szorgalmasan folynak s már előre is nagyon sikerültnek ígérkezik. Ajótékony előadás jövedelmét E. Kovács Gyula siremléke javára fordítják.

Az előadás műsora a következő:

I. E. Kovács Gyula emléke. Irta: Gara Ákos. Előadja: Rogoz Imre II. A műkedvelő fotografus. (Magánjelenet.) Irta: Rudnyánszky Gyula. Előadja: Vass Ferencz. III. Drámai jelenet. Előadja: Somlár Mihály. IV. Magyar dalok. Énekli: Kabdebó Ernő. V. Rabasszony. Irta: Kiss József. Előadja: Kürthy Margit. VI. *Oh azok a klubok.* Bohózat I felvonásban. Irta: Makai Emil. Rendezi: Szűts Dezső. Személyek: Parloghy Ferencz Kabdebó Ernő. Emilia, a felesége Kürthy Margit. Porosz Farkas. Vass Ferencz Frau Hedvig nevelőnő. Nagy Jolán. Történi: Paraghiék lakásán. Idő: Jelenkor. Ezt követi: Duet „*Tancon Asszony Leánya*” című operettből. Személyek: Zsavott Kürthy Margit Zsákó Kabdebó Ernő. Végül: *Robinsonok.* Vigjáték I felvonásban. Irta: Makai Emil. Rendezi: Szűts Dezső. Személyek: Hamilton Kruzoe, a Nattinghami egyet. tanára. Rogoz Imre — Villi a szolgája — Vass Ferencz Olympia királyleány — Kürthy Margit. Lalage kísérlője — Nagy Jolán. Szelen kísérlője — Bernát Aranka. Polydor ifju nemes — Kabdebó Ernő. Agis főarkon — * * Telamon a jós — Vermes Miklós. Aszklepiosz or — Somlár Mihály. Történi: Léda Szigetén. Idő. Jelenkor. Helyrak: Tánclászcék I—V. sorig 2 korona. VI—XI. sorig 1 korona 60 fillér. Zártszék 1 korona 20 fillér. Állóhely 80 fillér. Karzat 40 fillér. Kezdeté fél 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Czillér Imre áruházában Főutca és az előadás napján d. e 9—12-ig d. u. 3—5-ig és este a pénztárnál.

REGÉNY-CSARNOK

Balny város titka.

Regény.

Franziából fordította: K—S.

7.

I.

— Azzal a lámpával ott az asztalon. Boislevont oda ment az íróasztalhoz, megvizsgálta a lámpát és megállapította, hogy a kandócz tegnap nem volt meggyújtva.

— Este nem fogadott e az ura vendégeket az irodájában?

— Nem, ha csak Dubreuil urat nem

— Gyakran járt ez az ur itt?

— Gyakran.

— Mikor volt itt utóljára?

— Tegnap este. Találkoztam vele az udvaron, mikor elment.

— Hány órakor?

— Ugy kilencz óra tájban.

— Bizonyos benne?

— Igenis. Jakab ur olyan . . . elmélázónak látszott; nem kívánt vissza nekem jó estét, pedig mindig szokta.

— Jól van most menjen a kertbe és várjon ott rám.

Péter elment, Boislevont pedig felállott az íróasztalhoz ment és vizsgálni kezdte a rézgyertyatartót.

— Nyolcz meg három az tizenegy; mondta magában. Ha nyolcz órakor meggyújtotta, tizenegyre kiégett, akkor a karos gyertyatartót vette elő. De, hogy került az ide és miért nem gyújtotta meg a lámpát? Különbben majd kiténik minden.

Azután hangosan szól.

— Ügyész ur, én megvizsgálom a kertet.

— Jól van, én megv rom itt:

A vizsgálóbíró kiment a kertbe, hol Péter már várta.

— Be szokták este a kert ajtót zárni? kérdezte tőle.

— Nem, tekintetes bíró ur.

— Menjünk, vezessen.

Végig mentek a baloldali fal mellett, Boislevont gondosan vizsgálta a talajt. Egyszere Péter fájdalmas hangon felkiáltott.

— Oh a gazember! Hogy összezsuzta a virágaimat! Nem tudott már egy kicsit arrébb ugrani!

Boislevont oda sietett és ő is látta, hogy a fal tövében mély lábnyomok látszottak s a falon is meglátszott, hogy valaki átmászott rajta. A reggeli birtelen eső már elmosta félig a láb nyomokat, de ki lehetett venni, hogy a ház felé, a fasorba tartanak, hol egyszere megszüntek.

Péter nagy csodálkozására, ki nem tudta felfogni, hogyan lehet kedve egy olyan finom urnak, hogy besározza szép fehér kezeit, Boislevont lehajlott, felvett néhány darab rögöt és megállapította, hogy a lábnyom tulajdonosának cipőjében nem volt szeg, mert a lenyomat sima volt. Mikor felegyenesedett, észre vett nem messze valami csillogó tárgyat. Szó nélkül felvette és zsebébe rejtette.

— Lám, lám, mondta magában ez érdekes lehet, ennek hasznát vehetem.

Mikor a kert végén levő ajtóhoz értek, Boislevont megnézte jól a zárat, mely rozsdás volt, de friss olajozásnak nyoma volt rajta látható.

— Maga olajozta meg ezt a zárat mostanában.

— Nem én, sohasem.

— Mikor nyitotta ki utóljára ezt az ajtót.

— Legalább egy hete.

Boislevont ezután visszafelé indult.

— Ez a kis szemle nagyon sokat használt, gondolta magában.

— Kedves békebíró ur, lesz-e szives minket Ledoux ur lakrészébe vezetni? szólott mikor visszatért a terembe.

A jegyző hálószobája éppen az iroda felett volt az emeleten. Egyszerűen butorozott nagy szoba volt, hol mindent a legnagyobb rendben találtak Boislevont körülnézett és észrevette, hogy az egyik karos gyertyatartó hiányzik a kandallóról. Az ágy mellett egy kis ajtó

volt, mely az öltözőszobába vezetett. Itt meglehetősen rendtelenség uralkodott; egy széken ruhadarabok, a mozdótáblán szappanos víz, mintha valaki a kezét mosta volna benne. A borotválkozó ecset is még nedves szappanhabbal volt tele s egy barab papíron szintén rákenve szappanhabbal találtak.

Ekkor Boislevont be hivtata Jeanne asszonyt.

— Kitarja rendben ezt a szobát?

— Én.

— Mikor öntötte ki a mozdótáblából utóljára a vizet?

— Tegnap reggel.

— Hogyan lehet az, hogy most tele van.

— Talán Ledoux ur edé elött megmosta a kezét.

— Nem vette-e észre, hogy a borotváló ecset szappanos?

— Nem, bíró ur, a jegyző ur, a ki minden nap borotválkozott, maga tisztogatta meg mindig szerszámait, nem engedte, hogy hozzá nyuljak.

Jeanne eltávozott.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A király születésnapja.

Görz, július 28. (Saját tud. távirata.) A község tanács rendkívüli ülésén egyhangulag elhatározta, hogy ő Felségének 70. születésnapján hódoló-feliratot nyújt át, azonkívül pedig az ő Felsége nevét viselő városi sinylőkháza javára 10.000 koronás alapítványt tesz.

Festetich grófné a börtönben.

Brüsszel, jul. 28. (Saját. tud. táv.) Annak idején nagy szenzációt keltett gr. *Festetich* Rudolf házassága egy dúsgazdag amerikai hölgygyel. A férj azonban behordozta nejét ennek akarata ellenére az egész földön s később, mikor neje nem akart tovább sanyarogni a veszelyes bolyongásban, neje nélkül vette nyakáka a világot. Ezért neje válopert indított ellene. A dúsgazdag amerikai nőt most letartóztatták New-Yorkban, mert egy barátnője azzal vádolta, hogy ellopta és eladta drága arany fülbevalóját. Gróf *Festetich* né azzal védekezik, hogy a fülbevalót barátnőjétől kölcsön kapta, de ellopták tőle. A védekezés nem használt semmit.

A romániai zsidók kivándorlása.

Budapest, jul. 28. (Saj. tud. táv.) A romániai zsidók kivándorlása tárgyában kibocsátott belügyminiszteri rendelet folytán a fővárosban feltartóztatja a rendőrség a kivándorolni akaró romániai zsidókat s visszatoloncoltatja Romániába. A határnál azonban nem akarja őket Romániába bocsátani. A fővárosi zsidók körében mozgalmat indítottak a kivándorlók érdekében. Ma délután a belügyminiszteriumban tanácskozás folyt, hogy milyen intézkedéseket tegyenek. Az eredménye az lett, hogy a *belügyminiszter a rendeletet három napra felfüggesztette*, mivel *Fejér Márton* és dr. *Vássonyi Vilmos* írásbeli garanciát vállaltak, hogy a feltartóztatott kivándorlókat élelemmel ellátják s nem engedik őket szétoszlan. Ennek a híre nagy örömet okozott a kivándorlók között. — *A kormány Romániával diplomáciai érintkezésbe lépett s azt akarja keresztülvinni, hogy a*

kivándorlók utleveleibe ne vétessék be, miszerint a kivándorló zsidók Romániába vissza nem térhetnek; továbbá a román hatóságok csak úgy engedjék utnak a kivándorló zsidókat, ha elegendő pénzüik van a kivándorláshoz.

Zimony, jul. 28. (Saj. tud. távir.) A legutolsó hajóval 730 teljesen pénzüken kívándorló zsidó érkezett Orsovára Romániából. Mivel még élelmük sem volt, a kivándorlókat visszaküldték Romániába.

Halálozás.

Budapest, julius 28. (Saj. tud. táv.) *Thurn-Taxis* Imre herceg lovassági tábornok tegnap *Gleichenbergben* meghalt.

Niedermann lemondása.

Budapest, julius 28. (Saját tud. távirata.) *Niedermann Gyula dr.*, az igazságügyi orvosi tanács alelnöke, benyújtotta ezén állásáról való lemondását.

Spaun tengernagy Bécsben.

Trieszt, jul. 28. *Spaun báró* tengernagy, a haditengerészet parancsnoka, tegnap este Bécsbe utazott.

A nőegylet üdvözlése.

Belgrád, julius 28. (Saját tud. táv.) Az itteni nőegylet táviratban üdvözölte *Natalia* királynét, fia eljegyzése alkalmából. *Natalia* igen szívélyes hangon köszönte meg a hölgyek szerencsekívánatait.

Elfogott tábornok.

Belgrád, jul. 28. (Saját tud. táv.) *Sándor* király parancsára ma letartóztatták *Belinarkovics* volt régens, tábornokot, mert elítélőleg szólott a király tervezett hazasságáról s gyalázólag nyilatkozott *Masin* Drágáról, a király menyasszonyáról.

Katonai kinevezések Belgrádban.

Belgrád, julius 28. (Saj. tud. táv.) *Nikolajevics* alezredest udvari főmarsallá nevezték ki. *Lesjanin* alezredest, a ki eddig ezt a tisztet viselte, rendelkezési állományba helyezték. *Nikolajevics*, a ki azelőtt a király hadsegéde volt, meghitt embere a királynak. Első hadsegéddé *Petrovics Lázár* konstantinápolyi katonai attasét nevezték ki. A banyiczai táborba tegnap *Vaszil* hadügyminiszter, *Markovics* vezérkari főnök, *Lazarics* tábornok, a lovassági hadosztály parancsnoka, *Vanlics* és *Velkovics* ezredesek és *Nikolajevics* vezérkari alezredest kísérték a királyt. A táborban lelkesen üdvözölték a királyt, a ki a csapatoknak tudtára adta eljegyzését és aztán kíséretével visszalovagolt Belgrádba, a hol a kíséret a király menyasszonyának házába ment és átadta a hadsereg szerencsekívánatait.

Algir új kormányzója.

Páris, julius 27. (Saját tud. távirata.) Néhány lap jelentése szerint *Telves* szajnamagyei prefektust *Laguerrieres* helyébe Algir kormányzójává, ezt pedig a semmitűszék első elnökévé nevezik ki.

A nagy hőség áldozatai.

Páris, julius 28. (Saját tud. távirata.) Tegnap itt vagy 40 ember kapott napszúrást, a kik közül 15 meghalt.

Változás a francia hadseregben.

Páris, julius 28. (Saját tud. távirata.) A *Matin* jelentése szerint legközelebb nagy változások várhatók a szárazföldi hadsereg főparancsnokságában.

A búrok visszavonulása.

London, julius 28. (Saj. tud. táv.) *Roberts* lord jelenti *Pretóriából* tegnapi kelettel: *French* tábornok 23-án este *Middleburg* közelébe ért és látta, a mint az ellenség körülbelül 7 mérföldnyi távolságban nagy rendetlenségben visszavonult. Északfelé az ut néhány mérföldnyi vonalon elvan zárva. *Hunter* tábornok megszálta *Fouriesburgot*, a hol *Steyn* elnök feleségét találta.

Megölt rendőrtisztviselő.

Uj-Orleáns, jul. 27. (Saját tud. táv.) Tegnap délután magyar alattvalók megöltek két rendőrtisztviselőt.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonaszállítás a katonaságnak.

Felhívás Biharvármegye Gazdaközségéhez!

A cs. és kir. 7-ik hadtest intendaturája értesítette egyesületünket, hogy a nagyváradi helyőrségnek:

- 1000 mm. búzara
- 7300 mm. rozsra vagy kétszeresre
- 9500 mm. zabra

a *Debreczeni helyőrségnek* pedig 9000 mm. zabra lesz szüksége és ezen terményeket közvetlenül a gazdáktól óhajta beszerezni.

A terményeket a nagyváradi illetve a debreczeni élelmezési raktárba kell szállítani és pedig f. évi november havától 1901. ápril haváig a későbbben megállapítandó havi részletekben.

Felhívjuk ennél fogva a t. gazdaközséget, hogy akik a fenti termények szállítására vállalkozni óhajtanak, ajánlatukat hozzánk legkésőbb augusztus 15-ig adják be.

Amennyiben kívánatos, hogy a fenti szállításokban többen is részesüljenek, értesítjük a t. gazdaközséget, hogy kevesebb mennyiségű termények szállítására is elfogadhatunk ajánlatokat.

Nagyvárad, 1900. július 28.

A biharmegyei gazdasági egyesület elnöksége

Miskolczi (III) Országos Kereskedelmi Kongresszus. Nagy fontosságú kongresszus lesz az idén Miskolczon; a magyar kereskedők fogják tartani harmadik országo összejövetelüket. A magyar kereskedelem kezdetleges viszonyait tekintve, e kongresszusnak nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk, azok munkája valósággal alap vető. A miskolczi kongresszust szept. 16—17-én tartják meg.

Napirend a következő:

1. Jelentés a szegedi (II.) kongresszus által tett intézkedésekről.
2. A kereskedők országos szervezete és a szervezet megalakítása. Előadó: *Sándor Pál* (Budapest.)
3. A kereskedelmi szerződések és az autonom vámtarifa. Előadó: *Dr. Matlekovits Sándor v. b. t. t.* (Budapest.)
4. Fogyasztási szövetkezetek. Előadó: *Guttman Miksa* (Budapest.)
5. Adó-reform. Előadó: *Dr. Szentpáli István* (Miskolcz.)
6. A hazai ipar fejlesztése. Előadó: *Gelléri Mór. kir. tan.* (Budapest.) *Koos Soma* (Miskolcz.)
7. A polgári peres eljárás reformja. Előadó: *Dr. Schreyer Jakab* (Budapest.)
8. A csődtörvény reformja. Előadó: *Dr. Glücksthal Samu* (Budapest.)
9. Kereskedelmi képviselőlet a parlamentben. Előadó: *Auer Róbert* (Budapest.)

A magyar kereskedő osztály ezen gyűlésen az osztályt érdeklő számos nagy fontosságú kérdésben leendő hivatva határozni. Az idők fejleményei követelik, hogy a magyar kereskedő osztály, bajainak tárgyalására és kívánságai kifejezésére, minél tömörebben jelenjen meg. E célból az előkészítő bizottság kedvezményes vasuti jegyekről és elszállásolásról gondoskodik.

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piacon 1899 július hó 24-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmiszereknek.

Forgalmi kimutatás 1899. évi július hó 24-ről. Tiszta buza körülbelül 950 hltr, kétszeres buza 220 hltr, rozs 450 hltr, árpa 360 hkl. zab 230 hltr, tengeri 300 hltr, burgonya 400 hltr. Lásbas jószágok: Hizott sertés mintegy 80 drb, félhizott 170, sovány 150, stüldő 300, malac: 420, hizott marha 20, jármás ökör 450 fejős tehén 260, borju 240, bivaly 15, juh és kecske 48, ló 506.

SZERKESZTOI POSTA.

P. J. Belényes. A küldött dolgot még a tegnapi napon kaptuk, nagyon köszönjük. A lapot rendszeren küldeni fogjuk. Keressen fel soraival minél gyakrabban. Üdv!

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1900. május 1-től.

Nagyvárad — Püspök-fürdő — Félix-fürdő.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	—	730	950	—	†	—	485	—	858	†	—
Vásártér >	545	722	946	*1133	105	235	427	638	850	1118	—
V.-Velence >	602	740	1000	1149	120	301	445	655	915	1135	—
Rontó † >	616	754	1014	1203	133	314	459	708	929	1150	—
Püspök-fürdő >	621	759	1019	1208	138	319	504	713	934	1155	—
Félix-fürdő érk.	635	817	1037	1220	151	392	521	727	951	1209	—

Félix-fürdő — Püspök-fürdő — Nagyvárad.

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félix-fürdő ind.	637	820	910	1042	*1221	152	335	524	731	849	953
Püspök-fürdő >	623	838	—	1100	1232	203	347	541	743	—	939
Rontó >	642	842	916	1104	1236	207	351	545	745	856	1000
V.-Velence >	702	856	930	1117	1249	220	406	600	801	910	1014
Vásártér érk.	717	911	945	1131	104	232	421	615	816	925	1025
Nagyvárad >	—	905	941	1127	—	†	—	608	—	919	1023

A *-gal jelölt csak vásár- és ünnepnap közlekedik. Ezen vonat †) csak szükség szerint, mint különmenet fog közlekedni.

Reich Jenő és Társa**Tőzsde jelentése.**

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, július 28.

Buza októberre	—	—	—	—	7.56
Buza júniusra	—	—	—	—	7.88
Uj tengeri	—	—	—	—	6.20
Rozs okt.	—	—	—	—	6.71
Zab okt.	—	—	—	—	5.19
Káposzta, repce, aug.	—	—	—	—	—

Értéktőzsde.

Budapest, július 28.

Osztrák hitel	—	—	—	—	667.—
Magyar hitel	—	—	—	—	668.—
Allamvasut	—	—	—	—	658.50
Rimamurányi	—	—	—	—	517.—
Magyar jelzálog	—	—	—	—	426.—
Salgótarjáni	—	—	—	—	—
Wagon-kölcsön	—	—	—	—	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. július 28-án.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	—	96.—
Magyar koronajárdék	—	—	—	—	90.90
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 ¹⁰ / ₁₀₀ %	—	—	—	—	100.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 ¹⁰ / ₁₀₀ %	—	—	—	—	99.60
Magyar keletvasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	—	97.59
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	—	—	—	90.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—	—	—	—	98.30
Horváth-szlavónföldtehermentesítési kötvény	—	—	—	—	92.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	—	—	—	—	158.—
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	—	—	—	—	188.50
Osztrák járadék papirban	—	—	—	—	97.50
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	—	97.25
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	—	96.25
Osztrák korona járadék	—	—	—	—	96.75
Osztrák államsorsjegyek	—	—	—	—	184.50
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	—	—	17.—
Magyar hitelbankrészvény	—	—	—	—	689.50
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	—	668.—
Párisi vista	—	—	—	—	96.75
20 frankos arany (Napoleon'or)	—	—	—	—	19.81
Németbirodalmi márka	—	—	—	—	118.50
London vista	—	—	—	—	242.90
20 márkás arany	—	—	—	—	28.72

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.**Czégváltoztatás.**

Van szerencsém a n. érd. közönség szives tudomására juttatni, miszerint volt üzlettársam **Gyöngyössy Gyula** ur barátságos megegyezés folytán az üzletből **kilépett** s az összes tartozást és követelést saját számlámra vettem át. Ez alkalommal hivatkozom **kiváló szak-képzettségemre, valamint pontos, gyors és versenyképes kiszolgálásomra**, minél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy még az eddigi feltételeknél is **előnyösebbet nyújthatok**.

A n. érd. közönség további szives pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Fudally Bálint,

férfi-szabó

ezelőtt Fudally és társa.

265 és 297—1900 számok.

Árverési hirdetmény.

I. Alulírott kiküldöttbíró végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagyváradai városi kir. járásbíróság 1899. Tv. IV. 317 számú végzése következtében Dr. Schweiger Ede nagyváradai ügyvéd által képviselt **Szirmai és Nagy** nagyváradai cég javára — Kun Béla vésztői lakos ellen hátr. 30 kor. tőke ennek 1897. szept. 10-től számított 5% kamatai 82 kor. 56 fill. perköltés; II. valamint a nagyváradai kir. törvényszék-

nek 6388/95 számú végzése folytán Rothmann Jakab nagyváradai ügyvéd által képviselt **Polgári takarékpénztár** nagyváradai cég javára — Kun Béla és neje ellen 600 kor. tőke, ennek 1895. évi február 2-től járó 6% kamatos 116 kor. 44 fill. perköltés erejéig elrendelt végrehajtás folytán bíróilag fölülfoglalt 2922 kor.-ra becsült ingóságokra a szeghalmi kir. járásbíróság O. 378/4 és V. 95/4 számú végzéseivel a további eljárás elrendeltetvén, annak a fenti, valamint az alap- és felülfoglaltatók követelése erejéig is Vésztőn Kun Béla és neje lakásán leendő

megtartására határidőül **1900. évi augusztus hó 3-ik napján d. e. 11 órája** kitűzetik, a mikor a bíróilag le- és fölülfoglalt butorok s egyéb ingókból álló tárgyak nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett becsáron alul is el fognak adatni. Miről az összes alap- és fölülfoglaltatók jelen hirdetmény kézbesítése mellett értesítettek. Szeghalom, 1900. évi július 21-én.

Boros Flórián,
kir. bir. végrehajtó.

Bikszádi árlappal

és ismertető könyvecskével

bérmentve szolgál

a

KÜTKEZELŐSÉG**Bikszád**

(Szatmármegye.)

Bikszádi

ásványos gyógyvizet

mely egyedüli a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légesőhurut, hangszálag hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsúcs hurutnál és kezdődő gümőkóránál, továbbá kitűnő eredményt értek el a **bikszádi viz** alkalmazása által emésztetlenség, idült- és heveny gyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.

Bikszádi viz bérelője s a sztojkai viz főelárusítói:

ALMER LAJOS ÉS KÁROLY
nagybányai lakosok.**Sztojkai**

ásványvizet,

mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el **magyar karlsbadi viznek**, mert tényleg annak gyógyhatása a szigoru diéta betartásával: idült gyomorhántalom, máj- és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönben **ezukorbetegségnél** alkalmazva, valóságos csodákat művel, kitűnő hatásu a Sztojkai ásványviz a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A Sztojkai ásványviz dús szén-savtartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital pártját ritkítja. **Sztojkai ásványviz** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

Sztojkai árlappal

és

ismertető könyvecskével

bérmentve szolgál

a

FORRÁSKEZELŐSÉG**Sztojka,**

(Szolnok Doboka m.)

A bikszádi viz kapható Nagyváradon, Janky Antal utóda (Kiss Károly), Kádár János és Wurst József urak fűszer üzletében. — Az alatt irt legjutányosabb árak mellett, házhoz szállítva: egy üveg 1/2 literes bikszádi viz 14 kr., ha az üveget visszaadjuk 11 kr. Egy üveg 1 literes bikszádi viz 22 kr., ha az üveget visszaadjuk 16 kr. Egy láda 40 1/2 literes üveg bikszádi viz 5 frt 20 kr., a 40 üres üveget ha visszaadjuk 3 frt 70 kr. Egy láda 25 1 literes üveg bikszádi viz 5 frt 20 kr., a 25 üres üveget ha visszaadjuk 3 frt 70 kr.

NAGYVÁRADAI KERESKEDELMI CSARNOK.**A Nagyváradai Felső Kereskedelmi Iskola,**

melynek végbizonyítványa **egyévi önkéntesi katonai szolgálatra** jogosít és melynek eddig végzett tanulói legelsőrendű kereskedő, gyári, bankáriés pénzügyi cégeknek, posta-távirdai, vasuti és egyéb közhivatalokban nyertek alkalmazást, **1900. szeptember hó 1-én 13-ik évfolyamát** nyitja meg.

Az intézetet a múlt iskolai évben 120 tanuló látogatta, köztük 47 vidéki, kiknek **jó családoknál való elhelyezése** ügyében az iskolaigazgató készséggel jár a szülők kezére.

Minden iránt tájékoztató évi jelentés levelezőlapon tett kérésre azonnal megküldetik.

Nagyvárad, 1900. július hó.

Dr. Hoványi Géza,
iskolabizottsági elnök.